

[2]

[1]

מאת: גילי אריאל
 צילום: עוזי פורת
 עיצוב: מוניק קליצקי
 שטח: כ-35 מ"ר

מה עושים עם החלל שמתחת לגג הרעפים?
 לרוב הוא אינו מנוצל ומשמש מאגר לג'וקים ועכברים.
 אפשר גם אחרת

הנצלים את השוליים

כשמדמיינים עליית גג, אותו חלל שנוצר בין שיפועי גג הרעפים לתקרת הבית, קשה לחשוב על חדר שימושי שנעים לשהות בו. גם בחישובי כדאיות נראה, שאין הצדקה בהשקעה בחלל, כי הרי חלק ניכר ממנו לא ניתן לניצול בגלל השיפועים שמגיעים עד לרצפה. בהפקה מיוחדת של "בנין ודיר", שבוצעה בעקבות פנייתם של השואלים: "מה אפשר לעשות בחלל שמתחת לגג הרעפים, שעל פי חוק הוא כלול בשטח הבית ואין צורך באישורי בנייה נוספים?" הוכחנו שאפשר אחרת, אם יודעים לנצל נכון את השוליים. בחרנו בית משנות החמישים באחד מיישובי השרון, ששטחו הכולל 100 מ"ר. החלל, שמתחת לגג הרעפים המחודש, הכיל תעלות מיזוג אוויר, אוסף ג'אנק רב שנים, ג'וקים ועכברים. לאחר הפעולה הראשונה של פינוי מרכז החלל, על ידי העברת תעלות המיזוג לצדדים וניקוי המקום, צירפנו את מוניק קליצקי, מעצבת פנים, בוגרת המכללה לעיצוב של "בנין ודיר". שהות קצרה בחלל המנוקה הותירה אותה נוטפת זיעה עם רעיון של צימר עירוני - שילוב של ניחוח כפרי ולופט עירוני, כשהתפישה יכולה להשתנות מחדר רומנטי, שיכול לשמש כיחידת הורים, לופט "קולי" לאחד מהילדים הבוגרים, או יחידת אירוח. בהתייחסות לחלל הנתון לא נגזל המקום לאחסון. למטרה זו הוקצב חדרון קטן, שיכול לשמש גם כחדר ארונות למתאכסנים בחדר. הנתונים איתם נאלצה מוניק להתמודד היו: שטח כ-35 מ"ר, (לאחר קיזוז השטחים הנמוכים מאד, בהם נקבעו, תעלות המיזוג, מערכת החשמל והאינסטלציה) גבהים מ-110 ס"מ בצדדים ועד 235 ס"מ במרכז, שני עמודים במרכז החלל, התומכים בגג, וחום, שהגיע ליותר מ-40 מעלות. דבר ראשון, נפתחו שלושה פתחים ברעפי הגג, בהם נקבעו חלונות עם הצללה. בהתאם להצעתו של אבי שהרבני "מעליית גג" הותקנו החלונות בזווית, המאפשרת סירקולציה של אוויר, המורידה משמעותית את רמת החום.

1. מראה כללי של עליית הגג, כל הפונקציות שולבו בפאתי החלל במקומות הנמוכים.
 2. מראה המדרגות מצידם האחורי - "אפ אריא".

3. פינת הרחצה והשירותים - "סופר קרמיק", אבני סיליקט - "אקרשטיין", ביצוע - אלישע שי.
 4. הפרדת בית השימוש על ידי זכוכית חלבית ושקופה אביחי לוי "היי גלאס".

[4]

שהות קצרה בחלל המנוקה הותירה את מוניק המעצבת נוטפת זיעה עם רעיון של צימר עירוני - שילוב של ניחוח כפרי ולפט עירוני

יחד עם התקנת החלונות שהחדירו אור ואוויר צח למקום, הותקן מזגן, שפעולתו חזקה על ידי מאוורר. על פני כל השטח, שרופד בשכבת בידוד טרמי ואקוסטי, הונחה רצפת עץ גלריה. גם פנים הרעפים חופו בשכבת בידוד טרמי ואקוסטי, לפני שכוסו בלוחות גבס. הקורות האלכסוניות, עליהן מונחים הרעפים, נשארו גלויים משתי סיבות: האחת ל"הרוויח" גובה, והשנייה, להוות אלמנט עיצובי. העמודים תומכי הגג נשארו גלויים, ונוכחותם מרמזת על הפרדה בין אזורי התפעול/לופט. תוכנית העיצוב נבנתה בשלבים: קודם כל, נמצאו פתרונות שימושיים לאזורים הנמוכים, דבר שהשאיר חלל פתוח, גבוה ונוח לתנועה במרכז החדר, במקום הגבוה ביותר. נוכחות דומיננטית של כל אחד מהמרכיבים בחדר יוצר "הכרזת טריטוריה" והפרדה ללא אמצעים מוחשיים.

המחיצה היחידה, שנקבעה בחדר, תוחמת את בית השימוש, וגם היא עשויה זכוכית. האסלה הורחקה מהקיר עד הנקודה בה מתאפשר לעמוד מולה (גובה ממוצע), או לשבת עליה, ולתפקד כנדרש. מחיצת הזכוכית הותאמה בדייקנות רבה לשיפועי הגג, וניתוק של 20 ס"מ בינה לבין התקרה יוצר תחושה של עומק והמשכיות. סביב לאסלה יש זכוכית חלבית, ורק על דלת הזכוכית השקופה שבחזית יש מדבקה, המסתירה את האזור הקריטי. אביחי לוי, מחברת "היי גלאס", ביצעה את העבודה בדייקנות, במקצועיות רבה ובזמן קצוב, והוסיף מניסיונו רעיונות מעשיים. ארון האמבטיה הורחק גם הוא משיפועי הגג, בדיוק עד הנקודה בה ניתן לעמוד ולרכון בנוחיות מעל כיור חרס עילי אובלי בגודל של 40x34 ס"מ, שהותאם לו ברז גבוה. אמבטיה אקרילית פינתית, בגודל של 120x120 נקבעה בפינה, אגן הרחצה, שישמש את הרחצים בישיבה, עוטר וקושט בלכני סיליקט של חברת "אקרשטיין".

[6]

התפישה יכולה להשתנות מחדר רומנטי, שיכול לשמש כיחידת הורים, לפט "קולי" לאחד מהילדים הבוגרים, או יחידת אירוח

אומן האבן, אלישע שי, הפליא במלאכתו ויצר קיר מעוגל. השילוב של שני אופני הנחת האבנים יצר דינאמיקה מעניינת, המשלימה את המראה הנקי מאד שמעל האגן. קיר הסיליקט, שממנו יוצא הברז, נבנה בגובה אופטימאלי, שמאפשר שימוש נוח באמבטיה, מכלי לגזול שטח יקר מכיוון מרכז החדר. המראה הנקי של אזור האמבטיה הושג בעיקר בזכות עבודתו המדויקת של אלישע, שהעניק תשובה לאמבטיה בצורת ארובת הקמין, העולה מהבית שמתחת, שחופתה בלבני סיליקט, ויוצרת אפקט של קיר לבנים תומך בגג, עובר אותו, וממשיך את הארובה מעל, בקיאותו של אלישע ניכרת גם בטיפול באבן ובהתאמתה לאזור רטוב. הברזים והכלים הסניטריים של "סופר קרמיק" משתלבים ב"הכרזות" של הפינות בחדר: מחיצת הזכוכית כשירותים, הצמחים הירוקים, שמשלימים את המרווח, שנוצר מאחורי הכיור, וקיר הסיליקט באמבטיה, המשמש גם כמדף.

אזור השינה נתחם על ידי הגבהת הרצפה ב-10 ס"מ. ראש המיטה, מהווה נקודת צבע של כחול סגלגל המסמן את האזור. לחיזוק תחושת הצימר ניצב בפאתי המיטה, (על גבי קובייה בנויה, המסתירה את יחידת מיזוג אוויר של הבית למטה) מקרר קטן, ש"חושב" שהוא גדול. פסל עתיק בגילוף עץ שולב לתוספת אווירה. קיר לבני הסיליקט, שמחפה את הארובה, מהווה הפרדה ויזואלית בין אזור השינה למטבח. נתוני הגובה, שהם המרכיב העיקרי בעיצוב הפנים, הכתיב למוניק המעצבת ולקרן מ"סטודיו קרן לעיצוב", תפישה אחרת בעיצוב במטבח. יחידת אחסון בגובה של 50 ס"מ, המשמשת גם כספסל, נקבעה בחלקו האחורי של המטבח. "את גובה הספסל קבעתי תוך כדי השיפוץ", מספרת מוניק, "בזמן שריפדו את התקרה בריעות הבידוד, התיישבתי על אחת מהאריזות, והגובה התאים בדיוק, וכך נקבעו ממדי הכונית".

[5]

5. קורות התמיכה בגוון בהיר ליצירת תחושת גובה - "אסף ברעוז".
6. חלונות "עליית גג" בתקרה להחדרת אור ואוויר, בחלל המרכזי האי-קרן סטודיו לעיצוב.

7. מראה קידמת המדרגות והמעקה שהותאם להם על ידי אמיתי "אריכא".
 8. כסאות: "קנה קש". 8. בדלת הכניסה חזרה על המוטיבים שמופיעים במעקה.
 9. ספור אהבה - נושא יצירתם של הדמויות המשולבות במעקה - מחלקת האומנות ב"אריכא".

אחרי שיבוץ האלמנטים הפונקציונאליים בכל פינות החדר הנמוכות, ניבנו קירות הגבס, שמסתירים את צנרת המים, מערכת החשמל והמיזוג. על פי המלצתו של אסף ברעוז, אלוף הצביעה האומנותית, נבחר לקורות התמיכה בגג גוון של לכן שבור. שלא כנהוג, נצבעו הקורות בגוון בהיר יותר ממשטח התקרה והקירות, שלהם נבחר גוון חקי בהיר, היוצר אשליה של גובה. לעץ הגלריה הוענק גוון בהיר של ירוק עדין, שחופה בשכבת לכה מבריקה. לאחר בניית הקירות והשלמת התקרה, נותר החלל המרכזי שמול הכניסה. בו נבחר רהיט מאורך רב תכליתי בגובה של 90 ס"מ, לקבל את פני הנכנסים לחדר. הרהיט עשוי עץ מלא עם נגיעה אישית של קרן בצביעה מיושנת ופירזול מיוחד. הרהיט, שממדיו וסגנונו הותאמו על ידי קרן ומוניק לסגנון השולט בחדר, משמש כמטבח בצורת אי, בר הגשה, מסתור לכיריים חשמליים, כיור, מיקרו וקומקום, ובהמשכו גם דלפק אכילה, שמשני צדדיו כסאות מוגבהים.

הדברים, שמעניקים לחדר את האווירה השרורת בו, מעבר לניצול הנכון של מגבלות הגובה, הוא שילוב של חומרים, צבע, תאורה וגימור מדוקדק. על עבודת בניית קירות הגבס ניצח במקצועיות רבה יהב שבי מ"קורן בניה מתקדמת". אסף בר עוז וצמד עובדיו העניקו את המראה הסופי לחדר בשילוב נכון בין טיח דקורטיבי באזור הרחצה לצבעי הלכן והחאקי, המשחקים על הקירות והגג. את ההתמודדות עם שני עמודי התמיכה השאירה מוניק לסוף. במקום לנסות להעלים, היא חיזקה אותם על ידי לוח פרספקט שקוף, ועליו מדבכת צבע בגוונים של סגול, הנותנים מענה לגב המיטה, שניצב בקו אלכסוני מאחוריהם. את העלייה לקומת הגג לקחה על עצמה משפחת אריכא. "אפ אריכא", חברה לייצור מדרגות, המנוהלת על ידי אלעזר אריכא. בנתה גרם מדרגות עשוי ברזל מסיבי, בעל חזק מירבי, שמראהו משדר ניקיון, פשטות וקלות. שלחי המדרגות עשויים אגני פח ממולאים ביציקת בטון, ושפה היקפית, העוטר את השלחים, מעניקה למדרגות מראה אחיד מכל צד. השלחים מחוברים לציר מרכזי ללא תושבות הנראות לעין, החללים בין משטחי השלח ללא יחידות רום מעניקות לגרם המדרגות תחושת ריחוף. אמיתי אריכא, מעצב ואומן ברזל, הבעלים של חברת "אריכא", המשיך את הקו הנקי והעדין של המדרגות, על ידי עיצוב מעקה בעל קווים אופקיים עדינים, שביניהם שולבו פסלוני ברזל "מחייכים" - דגמים בלעדיים שבוצעו במחלקת האומנות של אמיתי אריכא.

דלת הכניסה, הניצבת בראש גרם המדרגות, עוצבה במיוחד לפרויקט עליית הגג. במסגרת הברזל, שמקיפה לוח זכוכית חלבית, חוזרים בעדינות רבה האלמנטים העיצוביים, שמופיעים במעקה. בידיה, שמחוברת ישירות לזכוכית, משולבת עוד דמות פיסולית קטנה בדמות ה"אדם החושב". דרך הדלת, שעיקרה זכוכית, עובר אור יום מרוכך אל פנים החדר, ובשעות החשיכה מוסיפה הילת האור מתוך החדר ליופיו של הדק, עליו נשען גרם המדרגות, המובילות לעליית הגג. ■

עליית גג - 08-9409399 ■ היי גלאס - 03-6875514 ■ אלישע שי - 052-4425285 ■ סופר קרמיק - 03-5778899
 קרן סטודיו לעיצוב - 03-6202283 ■ אסף ברעוז - 03-6969920 ■ קורן בנייה מתקדמת - 050-3337043 ■ אפ- אריכא - 09-9569937
 אריכא - 08-8563535 ■ אריכא גלריה לברזל - 03-9334000 ■ מוניק קליצקי - 052-2567509 ■ פיקאסה - 09-8940488